

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2432/03 - 2025 අප්‍රේල් මස 17 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා - 2025.04.17

(රජයේ බලය පිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිවේදන

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 106(1) වගන්තිය සහ 64(1) හා 68(1) වගන්ති සමඟින් 105 වගන්තිය යටතේ සකස් කරන ලද රීති.

ආචාර්ය පී. නන්දලාල් වීරසිංහ,
පාලක මණ්ඩලයේ සභාපති සහ
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති.

2025 අප්‍රේල් මස 17 වැනි දින.
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව,
කොළඹ.

දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු
නම් කිරීම සඳහා වන නිර්ණායක

- මෙම රීති “2025 අංක 01 දරන දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු නම් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන නිර්ණායක සඳහා වන රීති” ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.
- 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 64(1)(ඇ) සහ 68(1) වගන්තිවල විධිවිධාන ප්‍රකාරව ක්‍රියාකරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය, බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ සැලකිල්ලට ගනිමින් සහ ඒ සඳහා වැඩිදියුණු කළ සාර්ව විචක්ෂණ අධීක්ෂණයක් යොදා ගැනීම සහ අදාළ කර ගැනීම උදෙසා දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු (මින් පසු දේ.ප.වැ.බැ. ලෙස හඳුන්වනු ලබන) නම් කිරීම සඳහා වන නිර්ණායක මෙයින් නියම කරනු ලැබේ.

3. 2 වන රීතිය යටතේ නියම කර ඇති නිර්ණායක මෙහි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති අතර, එය මෙම රීතිවල අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් ලෙස සලකනු ලැබේ.
4. ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා මෙම රීති අදාළ වේ (මින් පසු “බලපත්‍රලාභී බැංකු” ලෙස හඳුන්වනු ලබන).
5. මෙම රීති 2025 අප්‍රේල් මස 17 වැනි දින සිට බලාත්මක වේ.
6. මෙම රීති පැහැදිලි කිරීම අරමුණු කරගෙන:
  - (i) “බැංකු පනත” යන්නෙන් අදහස් වනුයේ 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත වේ (සංශෝධනය කරන ලද);
  - (ii) “බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුව” යන්නෙන් අදහස් වනුයේ බැංකු අධීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීම පිළිබඳ ගෝලීය වශයෙන් පිළිගත් ආයතනය වන අන්තර්ජාතික පියවීම් බැංකුවේ, බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුවයි;
  - (iii) “ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතයි;
  - (iv) “පාලක මණ්ඩලය” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 8 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවා ඇති තීරණ ගැනීමේ මණ්ඩලයයි;
  - (v) “තෝලන අනුපාත නිරාවරණ මිනුම” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ 2018 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ විධානයේ අර්ථ දක්වා ඇති නිරාවරණ මිනුමයි.

උපලේඛනය

දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු නම් කිරීම සඳහා වන නිර්ණායක

1. හැඳින්වීම

“අසමත් විය නොහැකි සා විශාල” යැයි සැලකෙන ආයතනවල ප්‍රමාණය, සංකීර්ණත්වය, අන්තර් සම්බන්ධීකරණය සහ ආදේශන උනන්දුව සේවාවන් ඇතිවන සාමාන්‍යමය අතුරු ඵල පුළුල් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මූල්‍ය ආයතන තනි වශයෙන්, තමන්ගේම පෞද්ගලික වාසි හඹා යාමේ දී මෙම බාහිර බලපෑම් නොසලකා හරින බැවින්, පුළුල්, පද්ධති පරිමාණයේ අකාර්යක්ෂම තීරණ ගැනීමක් සිදුවිය හැක.

ඊට අමතරව, රජයේ සහයෝගය අපේක්ෂා කිරීමෙන් නිර්මාණය වන සදාචාරාත්මක උපද්‍රව (moral hazard) සේවාවන් අධික අවදානම් ගැනීම දිරිමත් වීම, වෙළඳපොළ විනය දුර්වල වීම, තරඟකාරිත්වය විකෘති වීම සහ අනාගත මූල්‍ය ගැටළු ඇතිවීමේ සම්භාවිතාව වැඩි වීම සිදු වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සදාචාරාත්මක උපද්‍රවයන්හි පිරිවැය, බදු ගෙවන්නන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි සෘජු මූල්‍ය බර වැඩි කරයි.

එබැවින්, පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් බැංකුවල අඛණ්ඩ පැවැත්ම සහ පාඩු අවශෝෂණය කිරීමේ හැකියාව වැඩි කිරීමෙන්, එම බැංකු අසාර්ථක වීමේ සම්භාවිතාව අඩු කිරීම සඳහා බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුව විසින් මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වා දී ඇත.

මෙම යාවත්කාලීන කරන ලද නිර්ණායකවල මූලික පරමාර්ථය වන්නේ එවැනි බැංකු ආයතනවල ආවේක්ෂණයන්හි මට්ටම ඉහළ නැංවීම සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමයි.

2. පද්ධතිමය වැදගත්කම තක්සේරු කිරීම

- 2.1. දර්ශක මත පාදක වූ ප්‍රවේශයක් මත මෙම තක්සේරුව පදනම් වේ. තෝරාගත් දර්ශක මගින්, සාමාන්‍යමය බාහිරතාවලට දායක විය හැකි විවිධ සාධක සහ බැංකුවක් මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සඳහා අත්‍යවශ්‍ය බව තීරණය කළ හැකි සාධක ග්‍රහණය කරගනු ඇත.
- 2.2. විදේශීය බැංකු ශාඛා ඇතුළුව ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සියලුම බැංකු සඳහා මෙම තක්සේරුවේ විෂය පථය අදාළ වේ. දේශීයව සංස්ථාපිත බැංකු ඒකාබද්ධ පදනමක් මත සලකා බලනු ලබන අතර විදේශීය බැංකු ශාඛා ස්වාධීන පදනමක් මත සලකා බලනු ලැබේ.

2.3. පද්ධතිය වැදගත්කම තක්සේරු කිරීම සඳහා නිර්ණායක කාණ්ඩ හතරක් පහත දැක්වෙන පරිදි සලකා බලනු ලබයි:

- (i) කාණ්ඩය (අ) - මූල්‍ය ආයතනයේ ප්‍රමාණය;
- (ii) කාණ්ඩය (ආ) - අන්තර් සම්බන්ධතාවය;
- (iii) කාණ්ඩය (ඇ) - ආදේශන හැකියාව/මූල්‍ය ආයතන යටිතල පහසුකම්; සහ
- (iv) කාණ්ඩය (ඈ) - සංකීර්ණභාවය.

2.4. කාණ්ඩය (අ) යටතේ එන මූල්‍ය ආයතනයේ ප්‍රමාණය හැර, අනෙකුත් එක් එක් කාණ්ඩවල දර්ශක කිහිපයක් ඇති අතර, කාණ්ඩය (ඈ) යටතේ සඳහන් සංකීර්ණභාවය හැර, එක් එක් දර්ශකය එම කාණ්ඩය තුළ සමානව බර තබා ඇත. එතෙර පාලන තන්ත්‍රවල ඇති හිමිකම් සහ එතෙර පාලන තන්ත්‍රවලට ඇති වගකීම් යන දර්ශකවල අනුපූරක කාර්යභාරය හේතුවෙන්, එම දර්ශක දෙක එකතු කොට තනි දර්ශකයකට අදාළ බර ලබා දී ඇත.

2.5. දේ.ප.වැ.බැ තක්සේරු කිරීමේ දී සලකා බලන දර්ශක පහත වගුව 1 යටතේ දක්වා ඇත:

වගුව 1: දේ.ප.වැ.බැ. තක්සේරු කිරීමේ දී සලකා බලනු ලබන දර්ශක

කාණ්ඩය (සහ බර තැබීම)	කේවල දර්ශකය	දර්ශක බර තැබීම
ප්‍රමාණය (40%)	තෝලන අනුපාතයෙහි භාවිතා කරන ලද සම්පූර්ණ නිරාවරණ	40.00%
අන්තර් සම්බන්ධතාව (20%)	අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්	6.67%
	අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්	6.67%
	නොපියවූ සුරැකුම්පත්	6.67%
ආදේශන හැකියාව/ මූල්‍ය ආයතන යටිතල පහසුකම් (20%)	ගෙවීම් ක්‍රියාකාරකම්	6.67%
	බැංකු නොවන ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන දළ ණය (රජය හැර)	6.67%
	බැංකු නොවන ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලබාගත් තැන්පතු (රජය හැර)	6.67%
සංකීර්ණභාවය (20%)	OTC ව්‍යුත්පන්නවල කාල්පනික අගය	6.67%
	එතෙර පාලන තන්ත්‍රවල ඇති හිමිකම්	3.33%
	එතෙර පාලන තන්ත්‍රවලට ඇති වගකීම්	3.33%
	වෙළඳාමට සහ අලෙවිය සඳහා පවතින සුරැකුම්පත්	6.67%

2.6. එක් එක් බැංකුවට අදාළව යම්කිසි දර්ශකයක් සඳහා ලකුණු ගණනය කරනු ලබන්නේ නියැදියේ පවතින සියලුම බැංකුවල එකතු කරන ලද දර්ශකය සඳහා වන සමස්ත අගයෙන් අදාළ බැංකුවේ අගය බෙදීමෙනි¹. ඉන්පසු දර්ශක ලකුණු, පදනම් ලකුණු අනුව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා, එම අගය 10,000න් ගුණ කරනු ලැබේ.

2.7. එක් එක් බැංකුව සඳහා එක් එක් කාණ්ඩ ලකුණු තීරණය කරනු ලබන්නේ එම කාණ්ඩයේ දර්ශක ලකුණුවල බරින් සාමාන්‍යයක් ගැනීමෙනි. ඉන්පසු එක් එක් බැංකුව සඳහා සමස්ත ලකුණු ගණනය කරනු ලබන්නේ එහි කාණ්ඩ හතරේ ලකුණුවල බරින් සාමාන්‍යයක් ගෙන ආසන්නතම සම්පූර්ණ පදනම් ලක්ෂ්‍යයට වැටියීමෙනි.

2.8. බැංකුවල පද්ධතිය වැදගත්කම තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක කාණ්ඩ

2.8.1. කාණ්ඩ (අ) - බැංකුවේ ප්‍රමාණය

යම් බැංකුවක් දේශීය මූල්‍ය සේවාවන්ගෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් නියෝජනය කරන්නේ නම්, එම බැංකුවෙහි ඇති වන අර්බුදයක් හෝ බිඳ වැටීමක් ආර්ථිකයට හෝ මූල්‍ය වෙළඳපොළට හානි කිරීමට වැඩි ඉඩක් ඇත. බැංකුව විශාල වන තරමට, අනෙකුත් ආයතනවලට එහි කාර්යයන් ඉක්මනින් භාර ගැනීම දුෂ්කර වන අතර, එම බැංකුව ක්‍රියාත්මක වන වෙළඳපොළවල් බාධාවකින් තොරව ක්‍රියාත්මක නොවීමේ අවදානම වැඩි කරයි. ඊට අමතරව, විශාල බැංකුවක කඩා වැටීමක් සමස්ත මූල්‍ය පද්ධතිය කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය අඩපණ කළ හැකිය. එබැවින්, පද්ධතිය වැදගත්කම තීරණය කිරීමේ දී බැංකුවේ ප්‍රමාණය තීරණාත්මක සාධකයකි. ප්‍රමාණය මැනීම සඳහා එක් දර්ශකයක් භාවිතා කරනු ලබන අතර එය බාසල් III තෝලන අනුපාතය යටතේ ගණනය කරන ලද මුළු නිරාවරණයන් වේ.

1. බැංකු නියැදිය තීරණය කරන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර සඳහා 2.9 බලන්න.

2.8.2. කාණ්ඩ (ආ) - අන්තර් සම්බන්ධතාවය

මූල්‍ය ආයතන අතර ඇති ගිවිසුම්ගත බැඳීම් ජාලය හේතුවෙන්, එක් ආයතනයක ඇති වන මූල්‍ය අර්බුදයකට අනෙකුත් ආයතනවල අර්බුද ඇති වීමේ අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කළ හැකිය. යම් බැංකුවක් අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ බෙහෙවින් අන්තර් සම්බන්ධිත නම්, එම බැංකුවේ පද්ධතිමය බලපෑම වැඩි වේ. මෙම අන්තර් සම්බන්ධතාවය මැනීම සඳහා දර්ශක තුනක් භාවිතා කෙරේ:

- (i) අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්;
- (ii) අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්;
- (iii) නොපියවූ සුරැකුම්පත්.

2.8.3. කාණ්ඩ (ඇ) - ආදේශන හැකියාව / මූල්‍ය ආයතනයන්හි යටිතල පහසුකම්

යම් බැංකුවක් පහසුවෙන් ප්‍රතිස්ථාපනය කළ නොහැකි වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරිකයක් හෝ සේවා සපයන්නෙක් ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ නම්, එම බැංකුවේ ඇති වන අර්බුදයක හෝ බිඳ වැටීමක පද්ධතිමය බලපෑම වැඩි වීමට ඉඩ ඇත. උදාහරණයක් ලෙස, බැංකුවක් නිශ්චිත ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍රයක සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් ඉටු කරන්නේ නම් හෝ ගෙවීම් පද්ධති වැනි තීරණාත්මක යටිතල පහසුකම් සඳහා සහාය දක්වන්නේ නම්, එහි බිඳ වැටීම සේවාවේ සැලකිය යුතු හිඬාස් සහ ද්‍රවශීලතාවයේ අඩුවීමක් ඇති කිරීමට හැකියාවක් ඇත. ඊට අමතරව, විශාල වෙළඳපොළ කොටසක් සහිත අසාර්ථක බැංකුවක ගනුදෙනුකරුවන්ට විකල්ප සේවා සපයන්නන් සොයා ගැනීමේ දී ඉහළ පිරිවැයකට මුහුණ දීමට සිදුවනු ඇත. ආදේශන හැකියාව සහ මූල්‍ය ආයතන යටිතල පහසුකම් තක්සේරු කිරීම සඳහා දර්ශක තුනක් භාවිතා කරයි:

- (i) ගෙවීම් ක්‍රියාකාරකම්;
- (ii) බැංකු නොවන ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන දළ ණය (රජය හැර);
- (iii) බැංකු නොවන ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබුණු තැන්පතු (රජය හැර).

භාවිතා කරන ලද අවසාන දර්ශක දෙකෙහි අරමුණ වන්නේ තැන්පත්කරුවන් සහ ණය ගැණුම්කරුවන්ගේ පදනම මත බැංකු ශ්‍රේණිගත කිරීමයි. යම් බැංකුවක ගනුදෙනුකරුවන් වැඩි වන තරමට, එහි අර්බුදයක් හෝ බිඳ වැටීමක් ඇති වූ විට වෙනත් බැංකුවක් සමඟ ආදේශ කිරීම වඩාත් අපහසු වනු ඇත. එබැවින්, රජයේ කොටස බැහැර කිරීමට හේතුව වූයේ බැංකු දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් කෙරෙහි එක් බැංකු ගනුදෙනුකරුවෙකුට ඇති විශාල බලපෑම අඩු කිරීමයි.

2.8.4. කාණ්ඩ (ඈ) - සංකීර්ණභාවය

බැංකුවක ඇති වන අර්බුදයක හෝ බිඳ වැටීමක පද්ධතිමය බලපෑම එහි සමස්ත සංකීර්ණත්වය සමඟ වැඩි වීමට ඉඩ ඇති අතර බැංකුවේ සංකීර්ණත්වය එහි ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්, ව්‍යුහය හෝ කාර්යයන් මත රඳා පැවතිය හැක. බැංකුව වඩාත් සංකීර්ණ වන තරමට, එහි නිරාකරණ ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය කාලය සහ වියදම වැඩි වේ. මෙම සංකීර්ණතාව තක්සේරු කිරීම සඳහා දර්ශක හතරක් භාවිතා කරයි:

- (i) කවුච්ප් තුළින් ලබාගන්නා (OTC) ව්‍යුත්පන්නවල කාල්පනික අගය;
- (ii) එතෙර පාලන තන්ත්‍රවල ඇති හිඟකම්;
- (iii) එතෙර පාලන තන්ත්‍රවලට ඇති වගකීම්;
- (iv) වෙළඳාමට සහ අලෙවිය සඳහා පවතින සුරැකුම්පත්.

2.9. බැංකු නියැදිය

2.9.1. පහත සඳහන් නිර්ණායකයන්ගෙන් ඕනෑම එකක් සපුරාලන බැංකු මෙම නියැදියට ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එම බැංකු විසින් තක්සේරු ක්‍රමවේදය සඳහා අවශ්‍ය කරන සියලුම දත්ත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය වනු ඇත:

- (i) රුපියල් බිලියන 500 ඉක්මවන බාසල් III තෝලන අනුපාතය යටතේ ගණනය කරන නිරාවරණ මිනුමක් සහිත බැංකු;
- (ii) පෙර වසරේ දේ.ප.වැ.බැ. ලෙස නම් කරන ලද බැංකු (අවශ්‍ය නම්); සහ
- (iii) අධීක්ෂණ විනිශ්චය මත පදනම්ව නියැදියට එකතු කරගන්නා ලද බැංකු, (අවශ්‍ය නම්).

2.10. කාණ්ඩ කිරීමේ ප්‍රවේශය

2.10.1. නිශ්චිත සීමාවක් ඉක්මවා යන ලකුණු ඇති බැංකු දේ.ප.වැ.බැ. ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, අධීක්ෂණ අභිමතය පරිදි එම සීමාවට වඩා අඩු ලකුණු ඇති බැංකු වුව ද දේ.ප.වැ.බැ. ලෙස ඇතුළත් කළ හැකිය.

- 2.10.2. දේ.ප.වැ.බැ., ඒවායේ පද්ධතිමය වැදගත්කමේ ලකුණු මත පදනම්ව, සමාන ප්‍රමාණයේ කාණ්ඩ තුනකට වෙන් කරනු ලබන අතර, විවිධ කාණ්ඩ සඳහා විවිධ මට්ටම්වල ඉහළ අලාභ අවශේෂණ අවශ්‍යතා යොදනු ලැබේ.
- 2.10.3. සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතුවල ප්‍රගතියට අමතරව, දේ.ප.වැ.බැ. තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇති වන දිරිගැන්වීම්වලට සහ ජාතික රෙගුලාසිවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් බැංකු ඔවුන්ගේ හැසිරීම සකස් කරන විට, දේ.ප.වැ.බැ. සංඛ්‍යාව සහ නිශ්චිත කාණ්ඩවල ඒවා ස්ථානගත කිරීම කාලයත් සමඟ වෙනස් වනු ඇත.
- 2.10.4. බැංකුවක ලකුණු ඉහළම සීමාව ඉක්මවා ගියහොත්, එයට ඉඩ සැලසීම සඳහා අමතර කාණ්ඩ නිර්මාණය කෙරෙනු ඇත. මෙම නව කාණ්ඩ, ලකුණු පරාසය අනුව පවතින කාණ්ඩවලට සමාන ප්‍රමාණයකින් යුක්ත වන අතර, තම පද්ධතිමය වැදගත්කම සීමා කිරීමට බැංකු දිරිගැන්වීම් සඳහා ක්‍රමයෙන් ඉහළ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සමඟ පැමිණෙනු ඇත.

2.11. අධීක්ෂණ විනිශ්චය

- 2.11.1. අධීක්ෂණ විනිශ්චය මත පදනම්ව බැංකුවක ලකුණු යම් සංශෝධනවලට ලක් කළ හැකිය. සුවිශේෂී අවස්ථාවන්හි දී දර්ශක පාදක කරගත් මිනුම් ප්‍රවේශය අභිබවා යාමට අධීක්ෂණ විනිශ්චය භාවිතා කරයි.
- 2.11.2. මෙම සුවිශේෂී අවස්ථාවල දී, ප්‍රකාශිත කාණ්ඩය, ගණනය කළ ලකුණු සමඟ නොගැලපේ. අධීක්ෂණ විනිශ්චය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තීරණය, සාමාන්‍යයෙන් දර්ශකවල ග්‍රහණය කර නොගත් විවිධ ප්‍රමාණාත්මක හෝ/සහ ගුණාත්මක සාධක පිළිබිඹු කරයි.

2.12. සභායක දර්ශක

- 2.12.1. දර්ශක පාදක කරගත් මිනුම් ප්‍රවේශය මගින් පමණක් ග්‍රහණය කර ගත නොහැකි, බැංකුවේ පද්ධතිමය වැදගත්කමේ නිශ්චිත අංශ හඳුනා ගැනීම සඳහා සභායක දර්ශක භාවිතා කරනු ලැබේ. විනිශ්චය ආචරණයට සභාය වීම සඳහා මෙම දර්ශක භාවිතා කරනු ලැබේ.

2.13. කාලානුරූප සමාලෝචනය සහ ප්‍රශස්තිකරණය

- 2.12.1. බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුවේ සමාලෝචනවලට අනුකූලව, ඕනෑම සංශෝධනක් ඇතුළත් කිරීම සඳහා දර්ශක මත පදනම් වූ ප්‍රවේශය, කඩඉම් ලකුණු සහ බැංකු නියැදියේ ප්‍රමාණය ඇතුළුව මුළු ක්‍රමවේදය වසර තුනකට වරක් සමාලෝචනය කෙරෙනු ඇත.

2.14. මෙහෙයුම් කාලරාමුව

- 2.14.1. මෙම නිර්ණායක 2025 අප්‍රේල් මස 17 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත අතර, ඉදිරියේ දී දේ.ප.වැ.බැ. තක්සේරු කිරීම පහත කාලරාමු මත පදනම්ව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරනු ලැබේ:

වගුව 2: ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කාලරේඛාව

කාලය	කාර්යය
අප්‍රේල්	නියැදියේ තෝරාගත් බැංකුවලින් දත්ත රැස් කිරීම (වාර්ෂිකව)
අගෝස්තු	එකතු කරන ලද දත්ත ඇගයීමට ලක් කර දේ.ප.වැ.බැ. හඳුනා ගැනීම (වාර්ෂිකව)
ඔක්තෝබර්	පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව දේ.ප.වැ.බැ. ලැයිස්තුව ප්‍රකාශයට පත් කිරීම (වසර තුනක කාල පරතරයකින් හෝ පාලක මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ලද පරිදි)

2.15. මෙම උපලේඛනයේ හඳුන්වා දී ඇති නිර්ණායක පැහැදිලි කිරීම අරමුණු කරගෙන,

- (i) “දර්ශක පාදක කරගත් ප්‍රවේශය” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ගෝලීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකුවල පද්ධතිමය වැදගත්කම තක්සේරු කිරීම සඳහා බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුව විසින් භාවිතා කරන ලද ක්‍රමවේදයයි. සාමාන්‍යමය බාහිර බලපෑම් ජනනය කරන අංශ සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථාවරත්වය සඳහා බැංකුවක් තීරණාත්මක වන විවිධ අංශ පිළිබිඹු කිරීම සඳහා මෙම දර්ශක තෝරා ගනු ලබයි.
- (ii) “තෝලන අනුපාතය” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ 2018 අංක 12 දරන බැංකු පනත් විධානයේ අර්ථ දක්වා ඇති තෝලන අනුපාතයයි.
- (iii) “ඉහළ අලාභ අවශෝෂණ අවශ්‍යතාවය” යන්නට ගෝලීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු සඳහා වන සංශෝධිත තක්සේරු ක්‍රමවේදයෙහි සහ බැංකු අධීක්ෂණය සඳහා වන බාසල් කමිටුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඉහළ අලාභ අවශෝෂණ අවශ්‍යතාවයෙහි (2018 ජූලි) ඇති අර්ථයම තිබිය යුතු ය.
- (iv) “අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ තැන්පත් කර ඇති හෝ ණයට දී ඇති අරමුදල් (දීර්ඝ කරන ලද කැපවූ ණය පහසුකම්වලින් භාවිතයට නොගත් කොටස ඇතුළුව), අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන විසින් නිකුත් කරන ලද සුරැකුම්පත්වල ඇති හිමිකම්, අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යකරණ ගනුදෙනුවල (SFTs) දැනට පවතින ශුද්ධ ධනාත්මක නිරාවරණ, සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශුද්ධ ධනාත්මක වෙළඳපොළ වටිනාකමක් සහිත කවුළුව තුළින් ලබාගන්නා (OTC) ව්‍යුත්පන්නයන්හි එකතුවයි.
- (v) “අන්තර්-මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන විසින් තැන්පත් කරන ලද හෝ ඔවුන්ගෙන් ණයට ගත් අරමුදල් (ලබා ගත් කැපවූ ණය පහසුකම්වලින් භාවිතයට නොගත් කොටස ඇතුළුව), අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යකරණ ගනුදෙනුවල (SFTs) දැනට පවතින ශුද්ධ සාමාන්‍යමය නිරාවරණ සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශුද්ධ සාමාන්‍යමය වෙළඳපොළ වටිනාකමක් සහිත කවුළුව තුළින් ලබාගන්නා (OTC) ව්‍යුත්පන්නයන්හි එකතුවයි.
- (vi) “කවුළුව තුළින් ලබාගන්නා (OTC) ව්‍යුත්පන්නවල කාල්පනික අගය” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු පිළිබඳ 2025 අංක 02 දරන බැංකු පනත් විධානයෙහි අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි කවුළුව තුළින් ලබාගන්නා (OTC) ව්‍යුත්පන්නවල කාල්පනික අගයයි.
- (vii) “එතෙර පාලන තන්ත්‍රවල ඇති හිමිකම්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු පිළිබඳ 2025 අංක 02 දරන බැංකු පනත් විධානයෙහි අර්ථ දක්වා ඇති එතෙර පාලන තන්ත්‍රවල ඇති හිමිකම් ය.
- (viii) “එතෙර පාලන තන්ත්‍රවලට ඇති වගකීම්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු පිළිබඳ 2025 අංක 02 දරන බැංකු පනත් විධානයෙහි අර්ථ දක්වා ඇති එතෙර පාලන තන්ත්‍රවලට ඇති වගකීම් ය.
- (ix) “වෙළඳාමට සහ අලෙවිය සඳහා පවතින සුරැකුම්පත්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වැදගත්කමක් ඇති බැංකු පිළිබඳ 2025 අංක 02 දරන බැංකු පනත් විධානයෙහි අර්ථ දක්වා ඇති වෙළඳාමට සහ අලෙවිය සඳහා පවතින සුරැකුම්පත් ය.